

Mantrailingo asociacijos testavimų taisyklės

1 lygis – gabumų testas

2 lygis – tinkamumo dirbti miesto sąlygomis testas

3 lygis – eksperto darbui realiomis sąlygomis testas

Šios taisyklės yra parengtos ir patvirtintos Mantrailingo asociacijos valdybos. Pagal išlaikyto testavimo rezultatą komanda (vedlys ir šuo) gauna rekomendacijas tolimesniam šuns mokymui ir yra pripažįstama atitinkanti išlaikyto lygio kvalifikaciją pagal išduotą Asociacijos sertifikatą.

Testuojama komanda yra sudaryta iš konkretaus vedlio ir konkretaus šuns. Sertifikatas yra išduodamas ir galioja tik šiai konkrečiai komandai. Išduotas sertifikatas patvirtina, kad konkrečią datą dalyvavusi konkreti komanda buvo testuojama pagal atitikimą pasirinktam lygiui. Jeigu kitas vedlys dirba su konkrečiu šunimi, atestacija laikoma negaliojančia arba naujas vedlys turi laikyti testavimą su konkrečiu šunimi iš naujo savo jėgomis ir įrodyti, kad atitinka pasirinkto lygio kvalifikaciją.

Testavimą gali laikyti visi Mantrailingo asociacijos nariai arba pilnamečiai asmenys ne Asociacijos nariai, užpildę prašymo formą. Asociacija pasilieka teisę filmuoti vykdomus testavimus apie tai įspėdama testavimo dalyvius.

Testavimo standartas

Statistas yra asmuo, kurio ieško komanda testavimo metu (t.y. dingęs žmogus). Norint įvertinti komandinį vedlio ir jo šuns darbą, startuojama vietoje, kurioje statistas buvo stovėjęs ar vaikščiojęs pėsčiomis (išskyrus negatyvo elementą, kai statistas nėra buvęs starto vietoje ir tai turi būti identifikuojama komandos). Vėliau komandos darbas vertinamas pagal bendrus kriterijus:

1. Šuns gebėjimas sekti statisto trasą visą jos ilgį. Pradžios taškas yra žinomas, tačiau nežinoma statisto judėjimo kryptis.
2. Vedlio gebėjimas skaityti šuns kūno kalbą ir suprasti jo duodamus ženklus. Galimos minimalios šuns korekcijos, pagyrimas žodžiu ir starto komandos kartojimas.
3. Vedlio gebėjimas gražinti šunį į trasą (ant pėdsakų), jeigu šuo nuklysta neteisinga kryptimi.
4. Komandos gebėjimas dirbti užterštose vietovėse (miestas, stotelės, intensyvaus eismo gatvė ir kt.).
5. Komandos gebėjimas identifikuoti (pažymėti) statistą trasos pabaigoje.

Komanda turi atitikti konkretaus lygio reikalavimus testavime ne mažiau kaip du kartus iš eilės skirtingose trasose. Per dieną galimi ne daugiau kaip du vienos komandos testavimai. Neišlaikius testavimo, galimybė komandai dalyvauti dar kartą galima ne anksčiau kaip po 8 savaičių. Neišlaikius testavimo tris kartus iš eilės, komandos galimybė kartoti testavimą nukeliama ne anksčiau kaip po dviejų metų.

1-2 lygio testavimo metu bent vienas teisėjas visada seka komandą ir ją vertina. 3 lygio testavimo metu bent du teisėjai visada seka komandą ir ją vertina. Abiejų teisėjų vertinimo vidurkis testavimo išlaikymui turi būti ne mažiau 75%. Testavimo metu gali dalyvauti

komandos treneris, tačiau tuomet negalimi jokie žodiniai ar kiti komentarai ir bet kokia pagalba komandai. Už pagalbą ar pastabas iš trenerio ar teisėjo komanda yra diskvalifikuojama.

Testavimo metu komanda turi gebėti sekti visą trasos atstumą ir finiše identifikuoti statistiką. Aplinkos sąlygos, tokios kaip gūsingas vėjas, lietus, karštis ir kt. turi būti įtrauktos į vertinimo kriterijus. Testavimas turi būti laikomas nuosekliai, t.y. pirmiausia išlaikomas 1 lygis ir tik vėliau 2 bei 3. Jeigu komanda turi išsilaikiusi panašaus pobūdžio egzaminą užsienio šalyje, Mantrailingo asociacija turi teisę jį svarstyti ir leisti komandai dalyvauti aukštesnio lygio testavime. Testuojama komanda gauna įvertinimą *išlaikyta*, *neišlaikyta*, *be įvertinimo* arba *diskvalifikacija*. Komanda vertinama nuo starto momento, visuose posūkiuose ir sankryžose, iki pat statisto suradimo ar jo identifikavimo momento atsižvelgiant į komandinį darbą ir koncentraciją bei motyvaciją viso darbo metu. Ypač kreipiamas dėmesys į vedlio gebėjimą skaityti šuns kūno kalbą ir, esant reikalui, atsakyti į papildomus teisėjų klausimus.

Testavimo nutraukimo priežastys:

1. Už parodytą šuns agresiją žmonėms (teisėjui, statistui ar kitiems testavimo metu šalia esantiems žmonėms) šuo yra diskvalifikuojamas iš testavimo ir iš Mantrailingo asociacijos veiklos visam laikui. Komanda gauna įvertinimą *diskvalifikuota*.
2. Už komandos vėlavimą į startą ilgiau kaip 10 min. komandai yra neleidžiama startuoti. Komanda gauna įvertinimą *be įvertinimo*. Komanda gali kartoti testavimą kito testavimo ar vėlesnio testavimo metu.
3. Jeigu komanda pameta trasą ilgiau kaip nepertraukiamas 10 min. ir/arba teisėjas mano, jog ji negebės sėkmingai baigti testavimo, teisėjas turi teisę stabdyti testavimą. Komanda gauna įvertinimą *neišlaikyta*.
4. Susižeidus šuniui ar vedliui testavimo metu jis yra stabdomas ir komanda gauna įvertinimą *be įvertinimo*. Testavimą komanda gali tęsti ar kartoti šuniui ar vedliui pasveikus.

Testavimo eiga

Testuojama komanda turi būti pateikusi prašymą dalyvauti testavime iki registracijos termino pabaigos. Renginio organizatoriai, įvertinę pateiktą komandos paraišką, nustato, kurio lygio testavime komanda gali startuoti. Testavimo teisėjai yra paskelbiami iki registracijos termino pabaigos renginio informacijoje pasiekiant teisę dėl objektyvių priežasčių keisti teisėją. Dalyvio mokesčio sumokėjimo terminas yra nustatomas ir paskelbiamas kiekvieno renginio informacijoje. Testavimo vieta negali būti anksčiau sąmoningai naudota treniruoti testuojamoms komandoms, ji yra paviešinama ne anksčiau nei likus 12 valandų iki renginio pradžios. Statistas testuojamam šuniui turi būti nepažįstamas. Visi testavimo rezultatai (organizuoti Mantrailingo asociacijos) yra saugomi Mantrailingo asociacijoje kartu su vertinimo lapais, pastabomis ir kt. Atskiru atveju Mantrailingo asociacija gali prašyti įrodymų, kad testuojamas šuo buvo ruoštas konkrečiam lygio testavimui ir vedlys ar jo treneris turi pateikti treniruočių įrodymą. Išlaikytas lygis konkrečiai komandai laikomas galiojančiu 36 mėnesius. Suėjus 36 mėnesių terminui komanda turi kartoti testavimą pasirinktam lygiui arba aukštesniam lygiui. Mantrailingo asociacija pasilieka teisę pareikalauti testavimo organizatorių informacijos, susijusios su renginio atitikimu Mantrailingo asociacijos reikalavimams. Testavimo dieną šuo turi turėti galiojančius skiepus pagal tos šalies tvarką ir būti sveikas.

1 lygis – gabumų testas

Vertinamas šuo turi būti ruoštas testavimui bei būti sveikas. Pagrindiniai komandos vertinimo kriterijai:

1. Testuojamo šuns gebėjimas sekti statisto trasą iš žinomos starto vietos iki statisto buvimo vietos (finišo).
2. Vedlio gebėjimas matyti šuns kūno kalbą ir tinkamai ją vertinti.
3. Vedlio gebėjimas grąžinti šunį į trasą, jeigu šuo nuo jos nuklysta.
4. Komandos gebėjimas aiškiai nurodyti (pažymėti) statistą finiše.

Reikalavimai trasai:

1. Trasos paviršius turi būti skirtingas: minkštas paviršius ir/ar žolė, ir asfaltas. Užteršta kvapais, kiek įmanoma toliau nuo intensyvių trikdžių (pagrindinė miesto gatvė, turgus kt.)
2. Trasos ilgis ne daugiau kaip 800 m.
3. Trasoje turi būti ne mažiau kaip du krypties keitimai.
4. Trasos sendinimas ne ilgiau kaip 60 min.
5. Statistas turi būti nežinomas testuojamam šuniui.
6. Kvapo pavyzdys pateikiamas starte, plastikiniame maišelyje. Testavimo metu vedlys gali vieną kartą pakartotinai duoti šuniui pauostyti kvapą, jeigu mano, kad tai reikalinga, ir pakartoti starto komandą.
7. Šuo viso testavimo metu privalo būti su pavadžiu.
8. Trasa turi būti įveikta ne ilgiau kaip per 30 min.
9. Komanda turi savo jėgomis išsiaiškinti visą trasą bei pabaigoje pažymėti statistą.

2 lygis – tinkamumo dirbti miesto sąlygomis testas

Antro lygio testavime gali dalyvauti komanda, kuri jau turi 1 lygio ar jam prilygstantį sertifikatą. Testuojamas šuo negali būti jaunesnis nei metų amžiaus. Pagrindiniai komandos vertinimo kriterijai:

1. Testuojamo šuns gebėjimas sekti statisto trasą iš žinomos starto vietos iki statisto buvimo vietos (finišo).
2. Vedlio gebėjimas matyti šuns kūno kalbą ir tinkamai ją vertinti.
3. Vedlio gebėjimas grąžinti šunį į trasą, jeigu šuo nuo jos nuklysta.
4. Komandos gebėjimas aiškiai nurodyti (pažymėti) statistą finiše.
5. Komandos gebėjimas dirbti užterštose vietovėse bei įveikti galimus trukdžius.

Reikalavimai trasai:

1. Trasa turi būti sudaryta iš natūralaus paviršiaus bei asfalto, gyvenvietėje ar mieste.
2. Trasos ilgis nuo 1200 m. iki 2000 m.
3. Trasoje turi būti ne mažiau kaip du ir ne daugiau kaip keturi krypties keitimai.
4. Trasos sendinimas ne ilgiau kaip 120 min.
5. Statistas turi būti nežinomas testuojamam šuniui.
6. Kvapo pavyzdys pateikiamas starte, plastikiniame maišelyje. Testavimo metu vedlys gali vieną kartą pakartotinai duoti šuniui pauostyti kvapą, jeigu mano, kad tai reikalinga, ir pakartoti starto komandą.
7. Šuo viso testavimo metu privalo būti su pavadžiu.
8. Trasa turi būti įveikta ne ilgiau kaip per 45 min.

9. Komanda turi savo jėgomis išsiaiškinti visą trasą bei pabaigoje pažymėti statistą.
10. Būdas, kaip šuo pažymi statistą, turi būti pasakytas prieš startą teisėjams ar organizatoriams.

3 lygis – eksperto darbui realiomis sąlygomis testas

Trečio lygio testavime gali dalyvauti komanda, jau turinti 2 lygio ar jam prilygstantį sertifikatą. Iki testavimo dienos vedlys turi būti išklauses ne mažiau kaip 5 seminarus, susijusius su šuns uosle (išskyrus Valstybės statutinius pareigūnus dirbančius realiomis sąlygomis-kinologus). Prieš praktinę testavimo dalį yra atliekamas teorinis testas raštu. Vedliui išlaikius testą (ne mažiau kaip 75%), komandai leidžiama dalyvauti praktinėje dalyje. Pagrindiniai komandos vertinimo kriterijai:

1. Testuojamo šuns gebėjimas sekti statisto trasą iš žinomos starto vietos iki statisto buvimo vietos (finišo).
2. Vedlio gebėjimas matyti šuns kūno kalbą ir tinkamai ją vertinti.
3. Vedlio gebėjimas grąžinti šunį į trasą, jeigu šuo nuo jos nuklysta.
4. Komandos gebėjimas aiškiai nurodyti (pažymėti) statistą finiše.
5. Komandos gebėjimas dirbti užterštose vietovėse bei įveikti galimus trukdžius.

Reikalavimai trasai:

1. Trasa turi būti sudaryta iš natūralaus paviršiaus bei kelių gyvenvietėje ar mieste.
2. Trasos ilgis ne mažesnis kaip 1800 m.
3. Trasoje turi būti ne mažiau kaip keturi krypties keitimai.
4. Trasos sendinimas ne trumpiau kaip 8 val.
5. Statistas turi būti nežinomas testuojamai komandai.
6. Kvapo pavyzdys pateikiamas starte, plastikiniame maišelyje arba nurodoma fizinė starto vieta be konkretaus kvapo pavyzdžio. Testavimo metu vedlys gali vieną kartą pakartotinai duoti šuniui pauostyti kvapą, jeigu mano, kad tai reikalinga, ir pakaroti starto komandą.
7. Šuo testavimo metu privalo būti su pavadžiu.
8. Trasa turi būti įveikta ne ilgiau kaip per 1,5 val.
9. Komanda testavimo metu gali daryti pertraukas jas nurodant egzaminuotojams, jų laikas įsiskaičiuoja į bendrą trasos įveikimo laiką.
10. Komanda turi savo jėgomis išsiaiškinti visą trasą bei pabaigoje pažymėti statistą arba nurodyti, kad statisto finiše nėra.
11. Būdas, kaip šuo pažymi statistą ir jo nebūvimą, turi būti pasakytas prieš startą teisėjams ar organizatoriams.

Trasos bei jos elementų sudėtingumas ir parinkimas priklauso nuo teisėjų susitarimo. 3 lygio trasos ruošiamos pačių teisėjų kartu su bent vienu Mantrailingo asociacijos nariu.

Bendrieji reikalavimai trasoms

Trasa turi sudaryti sąlygas atskleisti kryptingą darbą, sankryžų bei posūkių įveikimą. Galimas negatyvo elementas, t.y. statistas nėra buvęs starto vietoje; statistas yra dingęs iš finišo vietos (autobusu, automobiliu ir kt.). Trasos metu galimos komandos pauzės poilsiui, kurios turi būti tikslingos ir turėti aiškią pradžią bei pabaigą. Kiekvienu atveju teisėjai ar organizatoriai gali

bendru sutarimu įtraukti papildomus elementus (kvapo debesis, statisto išrinkimas iš grupės žmonių ir kt.).

Atestacija darbui realiomis sąlygomis

Komandai išlaikius 3 lygio testavimą galimas prašymas gauti atestaciją, patvirtinančią, jog komanda gali ieškoti dingusių žmonių realiomis sąlygomis. Ši atestacija galioja 12 mėn. nuo išlaikymo dienos. Vedlys privalo Mantrailingo asociacijai pateikti dokumentus, įrodančius treniruočių dažnumą, trasų ilgius, sendinimo laiką bei statistų įvairumą (moterys, vyrai, vaikai, kt.), kt.